

[Lilli Gyldenkilde]

er i værn for de svageste i samfundet, på disse rettigheder alene, hvis det ikke havde været for sammenholdet inden for bevægelsen, uden at alle var 100 procent enige i, hvad der sker.

Eksklusivbestemmelserne påstås i lovforslagets bemærkninger at være noget, der dækker det meste af arbejdsmarkedet – der står, at det private arbejdsmarked faktisk er lukket land – og det viser noget om, hvor lidt kendskab man har til de faktiske forhold, for sagen er, at det kun er på få områder, man bruger eksklusivbestemmelser; på de store områder bruger man dem jo slet ikke.

Men ét er sikkert, og det er, at det specielt er på de dårligst stillede områder, man har brug for eksklusivbestemmelserne: specialarbejderområdet og kvindelige arbejdere. Det er på de områder, man har brug for eksklusivbestemmelserne, og det er præcis dér, man vil afskaffe dem. Og hvorfor så det? Jo, de skal ikke have mulighed for at komme op på så ordentlige vilkår som resten af arbejdsmarkedet. Det er det, der ligger i dette her; det er det, der ligger bag dette, at de kristelige vil have, at deres kristelige fagforening skal gå ind på alle de områder, hvor det især er SiD-arbejdere og kvindelige arbejdere, som ikke kan få ordentlige vilkår.

Jeg håber naturligvis, at dette her bliver slået tilbage, men jeg frygter, at vi må vende tilbage til en behandling af det. Jeg skal i hvert tilfælde gøre mit både herinde og ude omkring til, at dette lovforslag ikke bliver en realitet.

Bolvig (RV):

Som jeg omtalte, sidst vi diskuterede det fremsatte og flere gange ændrede lovforslag, modtog jeg og det radikale venstre megen bemærkelsesværdig anerkendelse fra næsten alle ordførere ved førstebehandlingen i november sidste år, en positiv indstilling, der blev understreget og fremhævet ved anden behandling i forrige uge, og som naturligvis glædede mig.

Men nu, så kort tid efter, levnes det radikale venstre ingen ære. En række ordførere er vredladne, ironiske og bitre. Det samme er de før så venlige kommentatorer i de få borgerlige dagblade, som udkommer. Og hvorfor? Det radikale venstre har nøjagtig den samme indstilling, som vi havde ved første-

behandlingen sidste år, hvor bl. a. hr. Ninn-Hansen venligt takkede mig og partiet.

Jeg sagde dengang, at vi var modstandere af organisationstvang, og at vi vendte os mod de urimelige aktioner, vi var vidne til rundt om i landet, men også, at vi var nødsaget til at kulegrave en række forhold på arbejdsmarkedet, at det var meget svært at lave en slags arbejdsmarkedsgrundlov, og at vi måtte se i øjnene, at der skulle reguleres på en lang række områder. Allerede dengang bad jeg om en tilbundsgående drøftelse af muligheden for at sikre folks frie valg af organisation. Det er på den baggrund, det radikale venstre har arbejdet intenst både i arbejdsmarkedsudvalget og udenfor for at fastlægge i et beslutningsforslag de principper, på hvilke en lovgivning burde gennemføres. Vort arbejde kan ses i betænkningen af 14. maj 1981.

Det radikale venstre ønsker ligeret for Per som for Poul. Derfor fandt vi det oprindelig fremsatte forslag, specielt bemærkningerne, overordentlig ensidige. Vi har den opfattelse, at aftaler og bestemmelser, der kræver medlemskab af bestemte foreninger og organisationer som forudsætning for beskæftigelse eller udøvelse af erhverv, bør fjernes fra lovgivning og kollektive aftaler. Vi har påpeget – og det gang på gang – at jo mere vi arbejdede med disse komplicerede spørgsmål, jo flere problemer dukkede der op, og at det ville være uforsvarligt at gennemtrumfe en lovgivning, hvis konsekvenser vi overhovedet ikke kan overskue.

Vi indbød forslagsstillerne til møde i det forfængelige håb, at de ville være med til at gennemarbejde spørgsmålet i sommerens løb – med det formål, at vi i fællesskab kunne fremsætte et lovforslag eller beslutningsforslag, som vi sagligt kunne være bekendt, og hvis konsekvenser vi kunne overskue. Svaret var et nej, selv fra venstre, hvis ordfører, hr. Jens Peter Jensen – som det er en glæde at se i folketinget igen – ved første behandling sagde, at et seriøst udvalgsarbejde var nødvendigt, så vi måske i løbet af 1981 ville være i stand til at præstere et forslag. Måske i 1981!

Men venstres hede begær efter at vælte den siddende regering og måske bringe en konservativ i statsministerens stol er så voldsomt, at det blokerer for et sagligt samarbejde.